

Forslag til model for økonomisk optimering af betalingsfiskeri i Grønland

Marts 2009

Udarbejdet af:

Arbejdsgruppen for Værdiskabelse af de levende
ressourcer

V/

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked

Grønlands Turist- og Erhvervsråd

Grønlands Fiskerilicenskontrol

KNAPK

KANUKOKA

Grønlands Hjemmestyre

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Indhold

<u>Baggrund</u>	3
<u>Arbejdsgruppens kommissorium</u>	5
<u>Intern høringsrunde</u>	5
<u>Konklusion</u>	7
<u>Arbejdsgruppens indstilling</u>	8
1) <u>Bibeholdelse af gældende nationale fiskekort</u>	8
<u>Ændringer i lovgrundlag:</u>	9
2) <u>Indførelse af kommunalt fiskekort til særskilte elve</u>	9
<u>Forslag til ændringer i lovgrundlag:</u>	10
3) <u>Udarbejdelse af Lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer</u>	10
<u>Ændringer i lovgrundlag:</u>	11
<u>Økonomisk analyse af tiltaget</u>	13
<u>Det nationale fiskekort</u>	13
<u>Indførelse af kommunalt fiskekort til særskilte elve</u>	14
<u>Elve underlagt lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer</u>	15
<u>Arbejdsmarkedet og årsværk</u>	17
<u>Konklusion</u>	17
<u>Generelt om den økonomiske vurdering</u>	19
<u>Konsekvensanalyse</u>	20
<u>Bibeholdelse af gældende nationale fiskekort</u>	20
<u>Indførelse af kommunalt fiskekort til ørredførende elve</u>	20
<u>Lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer</u>	20
<u>Ændringer for betalingsfiskere kontra herboende</u>	21

Baggrund

Reglerne for fiskeri efter fjeldørred er beskrevet i bekendtgørelse nr. 20 af 25. august 2005 om fiskeri efter fjeldørred og reglerne vedr. betalingsfiskeri i bekendtgørelse nr. 18 af 26. juni 2002 om betalingsjagt og –fiskeri §§2-5 med hjemmel i Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri kap. 5 §8.

Af Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri kap. 5 §8.stk 1. fremgår det at, "Ikke-erhvervsmæssigt fiskeri på Grønlands fiskeri- og landterritorium må udøves af danske statsborgere med fast bopæl i Grønland." og af §8 stk. 3. at, "personer som ikke er omfattet af stk. 1 skal have særlig tilladelse til ikke-erhvervsmæssigt fiskeri.

Således er personer med fast bopæl i Grønland – herefter kaldet herboende - underlagt bekendtgørelse nr. 20 af 25. august 2005 om fiskeri efter fjeldørred og der kan ikke opkræves en afgift for disse.

Personer underlagt lovens §8. stk. 3. - herefter kaldet betalingsfiskere - henhører under bekendtgørelse nr. 18 af 26. juni 2002 om betalingsjagt og –fiskeri §§2-5 hvor landsstyret fastsætter nærmere vilkår om betaling af en afgift.

Ikke-erhvervsmæssigt fiskeri efter fjeldørred har en lang tradition i Grønland og ressourcen udnyttes primært som et supplement til husholdningen. Derudover anses den relativt åbne tilgang til ressourcen som en essentiel ret af befolkningen i Grønland. Der er således tradition for at familier igennem generationer har haft "deres egen" elv og føler en hævd til denne.

I de senere årtier er der på verdensplan sket en markant stigning i turismeaktiviteter og efterspørgslen efter unikke og eksklusive oplevelser bliver stadig større. I Grønland findes der en række aktører som igennem en årrække har forsøgt at opbygge et eksklusivt marked for lystfiskeri. Grønland besidder i den forbindelse en række komparative fortrin i form af store uberørte vidder samt en rig diversitet af levende ressourcer og der findes mange købestærke individer på det internationale marked som er villige til betale for en sådan unik oplevelse. Det er dog turisterhvervets opfattelse at de nuværende rammer for betalingsfiskeriet ikke udnytter dette potentiale i tilstrækkelig grad.

Ifølge Landkassens regnskab 2008 tegnede de samlede indtægter fra betalingsfiskeri sig for DKK 87.000. Til sammenligning genererede den direkte indtjening for laksefiskeri i Island i 2002 ca. US \$ 14.7 mil – hvilket i 2002 svarede til DKK 114 mil.

Det skal understreges at betalingsfiskeri efter fjeldørred ikke har samme prestige og derved ikke er direkte sammenlignelig, men prisdifferencen afspejler at rammerne for betalingsfiskeri i Grønland står for en tiltrængt revidering.

Der skal også tages højde for forskelle i udregningsgrundlaget, da Landskassen regnskab alene inkluderer de direkte indtægter ifm. afgifter.

En af årsagerne til den store forskel skyldes at den islandske stat allerede i 1932 opkøbte alle laksekvoter i det kystnære fiskeri, med den begrundelse at en laks fanget på stang repræsenterer en værdi 70 gange så høj som en laks fanget i garn. Siden 1932 har myndighederne spillet en meget tilbagetrukket rolle, og har kun gennem overordnede reguleringer lagt rammerne for erhvervet. Dette har gjort det muligt for private aktører at skabe et eksklusivt erhverv gennem langsigtede investeringer. I Island er incitamentet for langvarige investeringer sikret ved at retten til udnyttelsen af ressourcerne følger den private ejendomsret.

I Grønland findes der ingen privat ejendomsret, men jf. *Landstingsforordning nr. 11 af 5. december 2008 om planlægning og arealanvendelse kap. 6 §§ 26-29* kan man til opførelse af anlæg og øvrig infrastruktur opnå en arealtildeling.

Det skal bemærkes at der ved denne lov alene kan tildeles et areal svarende til det den fysiske installation dækker – et område til brug for turisme-aktiviteter kan således ikke hjemles ved denne lov.

Arbejdsgruppens kommissorium

Arbejdsgruppen bestående af en repræsentant fra henholdsvis KNAPK, KANUKOKA, Grønlands Turist- og Erhvervsråd, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Styrelsen for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Grønlands Fiskerilicenskontrol samt Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked blev nedsat d. 9. september 2008 på foranledning af Landsstyremedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Formålet med arbejdsgruppen er at undersøge mulighederne for at øge beskæftigelsen i fangst- og fiskerierhvervet, jf. projektet med alternative indtjeningsmuligheder i relation til socioøkonomisk analyse af fangererhvervet samt at sikre et større økonomisk afkast på de levende ressourcer.

Med udgangspunkt i at udvikle en bæredygtigt forvaltningsplan for de levende ressourcer har arbejdsgruppen som første punkt behandlet forvaltningen af fjeldørredressourcen. Senere eller parallelt med nærværende opgave, vil der også igangsættes andre lignende projekter, f.eks. generel evaluering af eksisterende trofæjagt-muligheder.

Det er ønskeligt at skabe rammer for et erhverv som, indirekte og direkte, vil kunne styrke økonomien i lokalsamfundene. Gruppen arbejder derfor ud fra følgende overordnede målsætninger:

- øget beskæftigelse i fiskeri- og fangererhvervet
- større økonomisk afkast på ressourcerne
- bæredygtig forvaltning
- lokal kompetenceudvikling
- kanalisering af indtægter til de involverede lokalsamfund
- styrkelse af turismeerhvervet

Det var arbejdsgruppens umiddelbare opfattelse at der skulle arbejdes for at rettighederne til en given elv kunne sikres ved tildeling af en flerårig brugsret (koncession) til de levende ressourcer. Gruppen noterede sig på forhånd de konflikter som kunne følge deraf, særlig den frie tilgang til landets ressourcer i Grønland, der betragtes som en essentiel rettighed og at det i den sammenhæng var vigtig ikke at komme i konflikt med lokale interesser.

Intern høringsrunde

Med udgangspunkt i ovenstående har aktører under GTE samt KNAPK's lokalafdelinger været hørt i forbindelse med udarbejdelsen af en handlingsplan. Der var både fra fisker- og fangererhvervet samt turisterhvervet en bred opbakning til at udvikle et eksklusivt lystfiskeri i Grønland. Nedenfor er indstillingerne fra de forskellige parter skitseret:

Turisterhvervet:

- Tildeling af brugsret er en nødvendighed for udvikling af et eksklusivt lystfiskeri efter fjeldørred og anses som den endegyldige løsning
- Der skal forsat være mulighed for at udbyde fiskeri efter fjeldørred til en overkommelig pris – for turister hvor lystfiskeri ikke er det primære mål for rejsen.
- Lokale interesser skal varetages for ikke at skabe konflikt med turisterhvervet, men skal et eksklusivt marked opbygges skal elve hvor der er tildelt en brugsret friholdes for fiskeri efter gældende lovgivning – både for lokale som for turister.
- Områder underlagt brugsret skal have en omkransende zone friholdt for erhvervsmæssig udnyttelse for at sikre kvaliteten på ressourcerne
- Områderne skal holdes under opsyn og der skal føres en stram politik overfor ulovligheder.
- Der skal stilles krav til redskabsbrug i elve underlagt en brugsret

Fangererhvervet:

- Kompetencen til at give lokale rettigheder til udnyttelse af elve skal ligge i den lokale kommune
- Rettigheden til udnyttelse af elve skal gives efter de lokale fangere/fiskere og de flerårige brugere af elvene er blevet hørt.
- Kommunerne skal lave lokalplan vedr. udnyttelsen af elvene sammen med de flerårige brugere og de lokale fisker/fanger organisationer.
- Grønlands Hjemmestyre arbejder for at lempe eller arbejde for en ordning, så det bliver muligt for fangere/fiskerne at sejle med turisterne (jf. krav om p-både). Som loven er i dag er det umuligt for fangere og fiskere at opfylde kravene for at sejle med turister, både økonomisk og udstyrmæssigt.

Konklusion

På baggrund af ovenstående høringssvar konkluderer arbejdsgruppen at der skal arbejdes for følgende:

- Sikre lokales rettigheder og traditioner
- Udbyde et eksklusivt lystfiskeri
- Sikre den almene turists tilgang til fiskeri på Grønlands land- og fiskeriterritorium
- Langsigtet forvaltning af bestande gennem øget kontrol.

Arbejdsgruppens indstilling

Afslutningsvis konkluderer arbejdsgruppen at der skal arbejdes med en såkaldt 3-kategori-model. Fiskekort defineret i modellens kategori 1 og 2 indfatter personer omfattet af *Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri kapitel 5. § 8 stk. 3.* og vil medføre en revidering af Hjemmestyrets *bekendtgørelse nr. 18 af 26. juni 2002 om betalingsjagt og –fiskeri §§ 2-5.* Herboende vil forsat være underlagt *bekendtgørelse nr. 20 af 25. august 2005 om fiskeri efter fjeldørred.* Ergo revideres primært lovgivning gældende for betalingsfiskere, da personer med folkeregister i Grønland kun vil begrænses i tilgangen til ressourcen i de særlige beskrevne elve jf. pkt. 3.

Modellen skal ses som en kompromisløsning som på den ene side vil kunne optimere afkastet på fjeldørredressourcen ifølge med turismeaktiviteter og på den anden side ikke begrænse lokale til ressourcen.

Arbejdsgruppen vurderer at, det deraf afledte arbejde med revidering af gældende love og bekendtgørelser skal danne rammerne for det fremtidige udviklingspotentiale. Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug skal i samarbejde med Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked være lead på udarbejdelsen af rammerne jf. tiltagets pkt. 3. Den medførte ændringer ifølge med tiltagets pkt. 2 henhører alene under Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug's ansvar.

De fremtidige forvaltningsmæssige aspekter, herunder branding og markedsføring, vil ikke falde i arbejdsgruppens opgaveportefølje. Markedsføring bør ske fra turistaktørernes side.

Arbejdsgruppen anbefaler at ressortmyndigheden for søfart arbejder for et tiltag, der muliggør at erhvervsfangere kan transportere turister i fremtiden.

1) Bibeholdelse af gældende nationale fiskekort

Arbejdsgruppen vurderer at det nationale fiskekort skal bibeholdes i sin nuværende form. Ergo skal alle personer omfatter af *Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri §8 stk. 3* forsat indløse et nationalt fiskekort. Et grundlæggende fiskekort til Grønlands land- og fiskeriterritorium skal sikre turisternes tilgang til havfiskeri og fiskeri generelt. Dette åbner også mulighederne for eventuelle senere tiltag på andre områder indenfor betalingsfiskeri. Afgiften fra det nationale fiskekort skal forsat fastsættes af Landsstyret og tilfalde landskassen.

Ændringer i lovgrundlag:

- Ingen

2) Indførelse af kommunalt fiskekort til særskilte elve.

Arbejdsgruppen anbefaler at der indføres et tillægs-fiskekort i, af kommunen udpegede, særskilte ørredeløse.

Det er hensigten at alle elve med anadrom¹ ørred i udgangspunktet skal pålægges en ekstraordinær kommunal afgift for betalingsfiskeri.

Der gives hjemmel i *Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri* til at kommunerne i særskilte elve kan opkræve en ekstraordinær afgift. Disse elve skal udpeges af kommunen og særskilte krav til fangstredskaber, begrænsning i antal fiskende samt indføring af dagskvoter kan stadfæstes i en kommunal vedtægt. Hjemmestyrets *bekendtgørelse nr. 18 af 26. juni 2002 om betalingsjagt og -fiskeri* giver i sin nuværende form ikke hjemmel til differentieret prisregulering i kommunalt udpegede elve.

Ved indføring af dette kort vil der gives mulighed for at prisen kan reguleres efter udbud og efterspørgsel, samt at afgiftsprovenuet tilfalder regionerne/kommunerne.

Ved at flytte dele af omsætningen fra betalingsfiskeri til regionerne skønnes det også at man vil opnå en højere grad af selvjustits i form af øget værn og respekt for lokale erhverv.

Personer med folkeregisteradresse i Grønland vil forsat kunne fiske efter gældende bestemmelser. Således vil dette tiltag kun være medvirkende til at regulere strømmen af betalingsfiskere til de grønlandske elve. Tiltaget vil dog forde at man i kontroløjemed tydeligt skal kunne skelne mellem herboende og ikke-herboende.

¹ Anadrom: fisk som vandrer mellem elv og hav/fjord

Forslag til ændringer i lovgrundlag:

- *Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri kap. 5 §8.* – give hjemmel til at kommunerne kan opkræve ekstraordinære afgift for fiskeri i et nærmere defineret geografisk afgrænset område.
- Udarbejde ny bekendtgørelse om betalingsfiskeri med særskilt kapitel om fiskeri efter fjeldørred på Grønlands landterritorium. Denne bemyndiger kommunerne til at opkræve særskilt afgift på de, i en kommunal vedtægt, særlig udvalgte ørredelvé. Afgiften skal tilfalde kommunekassen.
- *Bekendtgørelse nr. 20 af 25. august 2005 om fiskeri efter fjeldørred.* Der skal i denne stilles krav om at personer tilknyttet et grønlandsk folkeregister at kunne legitimere sig – enten i form af bopælsattest eller et fritids-/erhvervsfangerbevis.

3) Udarbejdelse af Lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer

Der skal i særskilt lovgivning gives hjemmel til at tildele en brugsret i et geografisk afgrænset område – herunder til bestemte arter. Loven skal fungere som en rammelov og vil ikke kun gøre sig gældende til elvene, men vil også kunne bruges i trofæ-jagtsøjemed. Udarbejdelsen af en sådan lovgivning kan tage udgangspunkt i *Landstingslov nr. 7 af 31. maj 2001 om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport (is- og vandeksportloven)*.

Der skal lægges op til at aktører selv ansøger om tildeling af brugsret hos kommunen/Landsstyret og kan tildeles en sådan efter en lokalhøring og efter retten er udbudt i licitation. Arbejdsgruppen vurderer at der i en høringsrunde skal sikres at lokale ikke bliver frataget vigtige rekreative områder og at der i særlige tilfælde skal kunne stilles en klausul om at personer bosat i umiddelbar nærhed af et aktuelt område forsat skal have tilgang til ressourcen.

En brugsret vil i givet fald gøre sig gældende i en periode på op til 10 år. Afgiftsprovenuet fastsættes af kommunen og tilfalder kommunekassen.

Der skal i en sådan lovgivning stilles klare retningslinjer til brugsretshaver om krav til udnyttelse, forvaltning, statistisk indberetning og eventuel afvikling. En eventuel udbygning af infrastruktur i det, i brugsrettens definerede område, vil forsat kræve indhentelse af arealtildeling jf. gældende lovgivning. Dog skal der i lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer kunne stilles krav til at brugsretsindehaver kan stille garanti for oprydning som måtte følge af eventuel afvikling.

Det er vigtigt for turisme-produktet at kvaliteten på ressourcen er høj, såsom store fisk, store trofæer etc., derfor skal der kunne stilles skærpede krav til reguleringer for det erhvervsmæssige fiskeri omkring det pågældende område.

Ligeledes skal det sikres at fangsten er økologisk-bæredygtigt, enten ved om nødvendigt at begrænse antallet af turister, eller at sætte kvoter for den daglige fangst.

Der skal fastsættes krav til brugsretsindehaver om at denne er tilmeldt et Grønlandsk folkeregister samt har været bosiddende i Grønland i en sammenhængende periode på min. 2 år.

Ændringer i lovgrundlag:

- Udarbejdelse af lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer – skal hjemle tildeling af brugsret til bestemt fastsatte arter i et nærmere defineret geografisk-afgrænset område i en afgrænset tidsperiode.
- *Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri kap. 5 §8 samt Landstingslov nr. 12 af 29. oktober 1999 om fangst og jagt § 7 skal tilpasses ny lovgivning*

Med baggrund i de overordnede målsætninger indstilles det at loven bygger på følgende principper:

- En brugsret tildeles alene til udnyttelsen af en de levende ressourcer – herunder til en nærmere defineret art, i et geografisk afgrænset område og for en nærmere defineret tidsperiode.
 - Fredningsperioder fastsættes som hidtil for hver art for sig.
 - Fangstredskaber og våbenbrug fastsættes som hidtil for hver art for sig.
- I dette område får brugsretsindehaveren eneret på fiskeri/jagt til den i brugsretten fastsatte art.
- Brugsretten giver alene ret til udnyttelse, såfremt jagt/fiskeri sker til ikke-erhvervsmæssig brug (turister).
- Brugsretsindehaveren betaler en afgift for eneretten, minimum svarende til de estimerede indtægter kommunen vil have opnået ved at udbyde elven med kommunale fiskekort. For jagtområder skal fastsættes en lignende beregning.
- Kommunen kan dog bestemme at visse personer/slægter med særlig tilknytning fortsat kan fiske/jage i deres traditionelle områder.

- Kommunen skal udbyde brugsretten i offentlig auktion således at enhver kan byde på den.
- En brugsret kan kun erhverves af en person/et selskab som har boet/været indregistreret på Grønland i 2 år.
- Brugsretten/eneretten tildes for hver art for sig, men en person/juridisk enhed/ kan få tildelt flere kort, idet de i så fald udbydes samlet på auktionen.
- Brugsretten/eneretten tidsbegrænses til 10 år, men kan forlænges.
- Brugsretten og den medfølgende eneret tildes af kommunen.
- Kommunen kan give brugsretsindehaveren ret til at opsætte skilte eller på anden måde gøre publikum opmærksom på, at en del af en elv/et område er undergivet eneret.
- Brugsretsindehaveren bemyndiges ret til at udbyde licenser i overensstemmelse med øvrig lovgivning
- Et fiskekort giver eneret på fiskeri i en elv/en del af en elv af den fiskeart, kortet afgrænser. Et jagtkort giver eneret på jagt i et område, men giver ikke ret til at forhindre publikums adgang til området.
- En brugsret kan ikke overdrages, men kan gå i arv.
- Det sikres ved høringsregler, at en brugsret ikke tildes for områder, hvor lokalbefolkningen har velerhvervede rettigheder til jagt eller fiskeri.
- Brugsretsindehaveren bestemmer selv i hvor lang en periode indenfor brugsrettens gyldighed han/hun vil lade andre få del i fiskeriet/jagten.
- Kommunen kan begrænse antal/mængde, der må jages/fiskes og/eller antallet af personer der må jage/fiske i et område hvor der er tildelt en brugsret, på en gang samtidigt eller over en periode.
- Kommunen kan fastsætte miljøregler for indehaveren af en brugsret.
- Brugsretsindehaveren har ansvaret for, at regler knyttet til en brugsret, overholdes af de, der får del i fiskeri/jagtetten.
- Brugsretsindehaveren kan pålægges at stille garanti for overholdelse af reglerne.
- Brugsretsindehaveren kan i forbindelse med udbud af licenser pålægges at indberette/føre statistik over antal af personer, som jager/fisker samt antal/mængde af dyr/fugle/fisk som skydes/fiskes i en given periode.
- brugsretten kan betinges af, at der over en periode på ikke mindre end ét år sker en af kommunen bestemt minimumsudnyttelse af i brugsrettens definerede retningslinier , idet retten til ressourcen ellers bortfalder.
- Den udstedende myndighed skal føre en gennemsigtig oversigt over koncessionszoner som offentliggøres opdateret årligt.

Økonomisk analyse af tiltaget

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har på baggrund af anbefalingerne fra arbejdsgruppen udarbejdet en økonomisk analyse af tiltaget. De, i analysen, anførte fordelinger af indtægter ved nærværende tiltag er gjort alene på baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger – Den endelige fordeling må således forventes at være en politisk beslutning.

Datamaterialet der bruges i estimatet er indhentet fra kommunerne, GFLK, Danmarks Miljø Undersøgelser, Grønlands Statistik og Grønlands Naturinstitut.

Ifølge kommunerne antages det at der findes 16 elve som kan være potentielle brugsretselve og 181 kommunale elve. Tallene er foreløbige og kan afvige fra det reelle tal.

Ifølge turistorganisationerne antages det at en gennemsnitlig grønlandsk ørredelv vil kunne bære op til 10 betalingsfiskere pr. dag.

Det opstillede estimat antager, at have fuld belægning i løbet af hele sæsonen, det må således formodes at dette ikke er helt realistisk.

Det kan formodes at, brugsrets-elve, efter en periode, vil opleve en stigende efterspørgsel og heraf afledt stigende prisseffekt, når et brand er fuldt opbygget hos betalingsfiskere. Denne effekt er ikke medtaget i estimatet.

Det er i analysen antaget at de solgte fiskelicenser for 2006 og 2008 er benyttet i forbindelse med betalingsfiskeri efter ørred. Dette kan være behæftet med en vis usikkerhed, da enkelte betalingsfiskere vælger havfiskeri efter helleflynder som deres primære mål.

Den direkte omkostning fra betalingsfiskere til brugsretsindehaver er benyttet som markedsprisen for en brugsretselve. Eventuelle omkostninger i produktet, der ikke vedrører betalingsfiskeri på ørredelve er ikke indberegnet - det er afledte omkostninger, såsom flybilletter eller hotelophold.

Det nationale fiskekort

Den nuværende ordning har en fordel for turister, der ønsker at besøge Grønland, og benytte sig af de mange elve og den lange kyststrækning.

I den økonomiske vurdering, er der ikke vurderet om denne ordning er den optimale, for Grønland som et turistmål. Det skal påpeges, at de nuværende indtægter fra fisketegnet er yderste begrænsede set i lyset af en markedsværdi på ørredelve. Den nuværende indtægt til landskassen

er kun i et begrænset omfang udtryk for den omsætning, der kan kanaliseres ind i det Grønlandske samfund på baggrund af produktets markedsværdi.

I 2007 var indtægterne på fisketegn 140.000 kr. og i 2008 var indtægterne på 87.000 kr.

Indførelse af kommunalt fiskekort til særskilte elve

I nedenstående estimat for kommunale ørredelve, antages det at markedsværdien på ørredelve repræsenterer en merværdi pr. uge på ca. 800 kr., hvilket tilsvarende 114 kr. pr. dag. Dette er under forudsætning af, at produktet er en uformel rettighed, men at der ikke er en formel ret til at have sikkerhed for afkast på investeringer og markedsføring jf. en brugsret.

Det antages, at der er en stor efterspørgsel fra betalingsfiskere efter eksklusivitet ved elvfiskeriet, og at værdien af fiskeriet forøges ved størrelsen på ørrederne og antallet. Det formodes at betalingsfiskere ønsker en form for solitude omkring deres fiskeri, og der er en forøget efterspørgsel ved et forbedret produkt.

De gode ørredelve, antages at have en efterspørgsels kurve, der er marginalt stigende med prisen indtil en vis grænse, som et omvendt *U*.

En stigning i prisen for et fisketegn eller licens vil således kunne indbringe et højere provenu. Det er ud fra arbejdsgruppens kommissorium ønskeligt, at den forøgede omsætning tilfalder kommunerne. Kommunerne forventes derfor at være vigtige instanser til at sikre forøget kvalitet, og sikre eksklusiviteten af ørredelve.

Tabel 1: Merværdien i kommunale elve med udgangspunkt i det nuværende marked

	2007	2008	Gennemsnit
Indtægter ved nationalt fiskekort (200 kr.) pr. uge	140.000	87.000	113.500
Antal solgte fisketegn omregnet (200 kr. pr stk.)	700	435	568
Værdien af kommunalt fiskekort (800 kr.) pr. uge	560.000	348.000	454.000

I nedenstående estimat, er en forøgelse af betaling til specifikke ørredelve sat til 800 kr. jf. oplysninger fra turisterhvervet. Dette medfører en estimeret stigning i omsætningen på 64.000 kr. pr. kommunal elv pr. sæson.

Det estimeres at for alle de kommunale ørredelve, vil dette betyde en stigning på op til 11.584.000 kr. Dette under forudsætning af at markedet opnår fuld dækning gennem hele sæsonen og om logistikken kan klare efterspørgslen.

Tabel 2: Estimat for indtægter ved kommunale elve ved fuld markedsbelægning

Fisketegns betaling	800 kr.
Kommunalt Fisketegn (800 kr. pr. uge) estimeret stigning i omsætning pr. elv pr. sæson	64.000
Stigning i omsætning for 181 elve med kommunalt fisketegn	11.584.000

Det skal understreges at den forøgede betaling ikke medfører en sikkerhed for eventuelle investeringer, men alene afspejler ressourcens værdi ved en uformel rettighed.

Elve underlagt lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer

Den estimerede markedsværdi for ørredelva er fundet ved at sammenligne priser for de nuværende udbud af fiskerejser til ørredelva. Estimatet er den gennemsnitlige direkte omsætning for brugsretshaver. Der er derudover lavet en beregning på omsætning ved mindre elve, der ikke i samme grad kan bære en kommerciel udnyttelse med hensyn til miljøet og krav fra betalingsfiskere.

I øjeblikket er der forskellige udbydere, de har divergerende produkter, og forskellighed i markedsføring. Det er en sammenligning af disse produkter, der ligger til grund for pris antagelse.

Den nuværende ordning har en gennemsnitlig markedspris på ca. 2000 kr. pr. dag, hvilket medfører at "brugsrets-elva", der har en sæson på 56 dage eller 8 uger vil have nedenstående omsætning.

Tabel 3: Sammenligning af estimat for indtægter ved brugsrets-elve og kommunale elve

Estimat af omsætning ved hhv. "brugsrets-elve" og elve med kommunalt fiskekort	i hele kr.	
	Brugsrets-elve	Kommunale elve
Fiskedage i sæsonen	56	
Antal elve	16	181
Fiskerestænger der er bæredygtigt pr. dag (10-12 fiskestænger pr. uge)	10	10
Værdisætning af en elv pr. dag kr.	1.992	114
Fiskelicens pr. dag (200 kr. for en uge) ifm. nationalt fiskekort	29	29
Samlet omsætning pr. dag kr.	20.209	1.429
Samlet omsætning for sæsonen pr. elv kr.	1.131.681	79.999
Estimeret omsætning for 16 "brugsretselveselve"	18.106.899	
Indirekte omsætning, det antages at dette er 10 %		
Direkte omsætning for sæsonen	1.810.690	
Indirekte omsætning pr. "brugsrets-elv" (Hotel ophold, andre turisme aktiviteter)	113.168	
Samlet omsætning for betalingsfiskeri på ørrededelve	19.917.589	
Fisketegn samlede omsætning i estimatet (200 kr. for en uge)	256.000	
Landskassens indtægter for fisketegn i 2008	87.000	

Som det fremgår af tabel 3. er der en klar difference mellem potentialet og den nuværende betaling til fisketegn til landskassen - alene ved at forøge incitament for aktører til investeringer.

Der findes i Grønland allerede enkelte aktører, som har skabt et produkt som i sin udformning afspejler en brugsretselv, men som lovgivningen er i dag har disse udbydere ingen sikkerhed for deres investeringer. Skal man målrettet satse på at skabe eksklusivitet med deraf større afkast er det en nødvendighed at indføre nærværende tiltag.

For de kommunale elve er det antaget, at disse kan understøtte fiskeri for 10 fiskestænger om dagen, hvilket er det samme som brugsrets-elve.

En stigning i markedsprisen, er også en betaling for at undgå overmætning af markedet, dvs. den marginale pris + en pris for eksklusivitet og et kvalitetsprodukt. Det skønnes med et forsigtigt estimat, på baggrund af subsidierende produkter i andre lande og de højeste priser i Grønland, at der kan opnås en betalingsvillighed på mellem 2.200 og 2.600 kr. pr. dag.

Det antages således, at erhvervet har mulighed for en kraftig stigning i omsætningen ved markedsføring og investeringer. Ved at tildele en brugsret kan omsætningen markant forøges i forhold til de kommunale elve.

Arbejdsmarkedet og årsværk

Arbejdsmarkedet og årsværk for koncession på en elv, hvad den generer på kort og længere sigt. Ørredelvsæsonen antages generelt at være 8 uger fra midten af juli til starten af september.

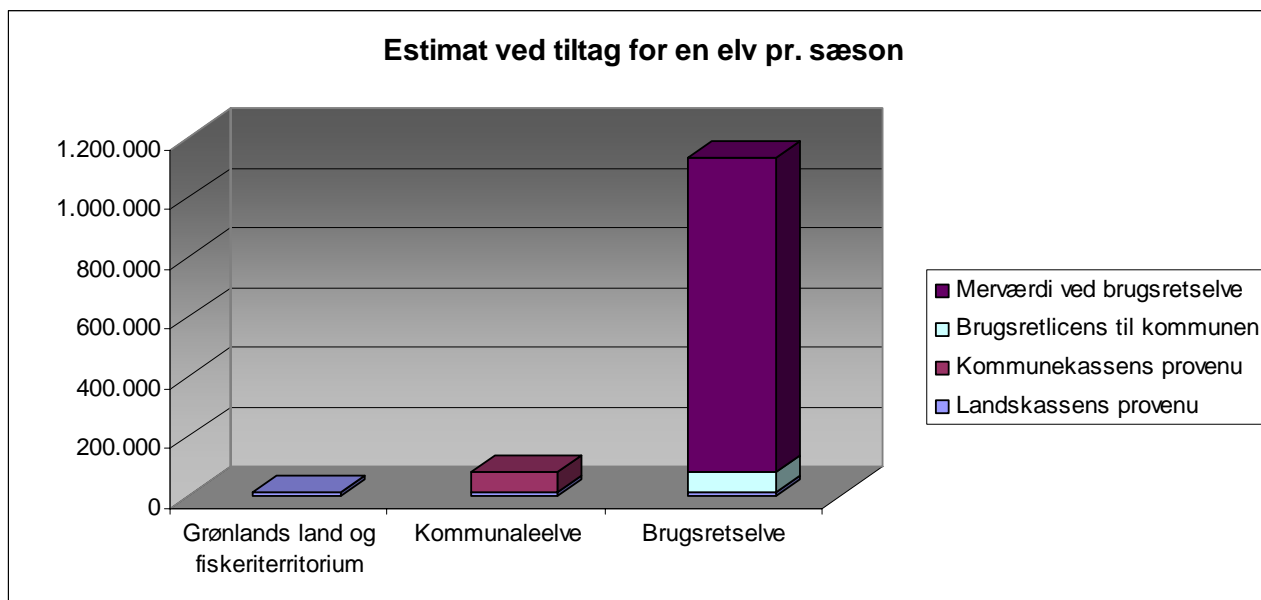
Betalingsfiskeri efter ørred er således i høj grad, et sæson præget erhverv.

Kompetencer og investeringerne, der benyttes i forbindelse med fritidsfiskeriet kan dog benyttes i forbindelse med anden turisme aktiviteter.

Det antages på baggrund af ovenstående punkter, at årsværket vil være mellem 1-2 ved en brugsrets-elve.

Det er opgivet fra Grønlands Statistik, at de indirekte omkostninger for en turist beløber sig på 2.500 kr. under deres ophold.² Grønlands Statistik anfører derudover, at der er stor spredning omkring beløbet, og her må det formodes at for betalingsfiskere, vil beløbet være væsentligt lavere. Der er i heri estimeret med indirekte omkostninger på 10 %, hvilket også dækker over hotel ophold.

Konklusion

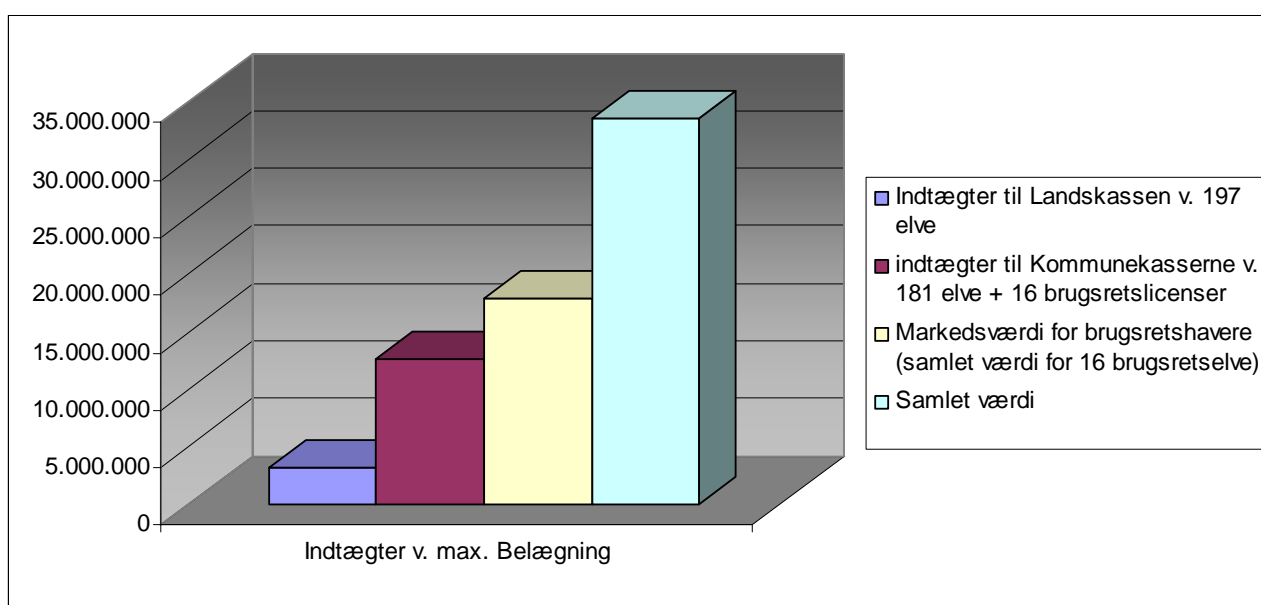

Figur 1: Fordeling af indtægter ved de 3 tiltag jf. arbejdsgruppens indstilling

² Grønlands Statistik, Markedsanalyse for turisme 2006 - 2007

Figur 1. viser den estimerede indtægtsfordeling til landskassen, kommunekassen samt merværdien i en brugsret. Det skal igen understreges at indtægtsfordelingen er beregnet ud fra arbejdsgruppens ønske om at bibeholde det nationale fiskekort og at en betaling for en brugsret til kommunen skal tilsvare den værdi kommunen vil have opnået ved at forvalte fiskeriet selv.

Som det fremgår af figuren optimeres værdien af ressourcen i det øjeblik at forvaltningen af denne udbydes som en eksklusiv ret og afkastet på investeringer dermed sikres.

Figur 2: Fordeling af indtægter jf. arbejdsgruppens indstilling ved max belægning på alle elve

Af figur 2 fremgår det at den potentielt samlede værdi af fjeldørred ressourcen ligger på ca. 33,6 mil kr. Dette under forudsætning af at markedet er fuldt belagt gennem hele sæsonen hvilket betyder et marked i nærheden af 15.000 betalingsfiskere pr. år.

I henhold arbejdsgruppens anbefalinger ved en fordeling af de samlede ressourcer, betyder det at indtægter til landskassen estimeres til 3,1 mil. kr., indtægterne til kommunekassen estimeres til 12,6 mil. kr. og markedsværdien for brugsretten estimeres til 17,8 mil. kr.

Generelt om den økonomiske analyse

Antal af brugsrets-elve og antallet af kommunale elve, er fastsat på baggrund af data fra kommunerne. Kommunerne er blevet bedt om at lave en opgørelse over elve der er ørredførende, samt kan understøtte et bæredygtigt betalingsfiskeri.

Den estimerede samlede omsætning ved kommunale elve, er behæftet med usikkerhed , da det reelle antal af kommunale elve, kan divergere fra det oplyste.

En sammenlignelig med andre markeder og deres udnyttelse af levende ressourcer er også ønskeligt, for at undersøge den optimale kostpris og den mulige vækst i omsætningen.

Det amerikanske og engelske fritidsfiskeindustri formodes at have en større betalingsvillighed end det danske, hvilket er blevet benyttet som grundlag for denne økonomiske analyse.

Konsekvensanalyse

Bibeholdelse af gældende nationale fiskekort

Incitamentet i at bibeholde et grundlæggende "nationalt" fiskekort er at sikre en forsat let tilgang til fiskeri i grønlands søterritorium for personer bosat uden for Grønland. Personer med fast bopæl i Grønland vil forsat være underlagt *Landstingslov nr. 18 af 31 oktober 1996 om fiskeri kap. 5 §8 stk. 1.* og vil derfor ikke begrænses ved indførsel af nærværende indstilling.

Indførsel af kommunalt fiskekort til ørredførende elve

Indførslen af et ekstraordinært kommunalt fiskekort til ørredførende elve skal sikre en økonomisk optimering af betalingsfiskeri i Grønland. Det er primært fiskeri efter fjeldørred som efterspørges på markedet, samt til dels havfiskeri.

Tiltaget vil medføre at kommunerne skal udarbejde en liste over de ørredførende elve, hvorefter de fastsætter en realistisk merbetaling for fiskeri – en betaling som kan reguleres efter udbud og efterspørgsel til de individuelle elve. Endvidere skal kommunen udarbejde en liste over hvor mange personer som tillades pr. elv pr. dag. Fra andre lande samt det etablerede turisterhverv i Grønland vurderes det at der ikke skal tillades mere end 1 person pr. kilometer elv, hvis man vil sikre en høj kvalitet på turisme produktet.

For herboende medfører dette tiltag ingen ændringer i forhold til nuværende lovgivning.

Lov om tildeling af brugsret til de levende ressourcer

Ifølge arbejdsgruppens anbefalinger skal betalingsfiskeri tilrettelægges således at alle elve med anadrom laksefisk i udgangspunktet er kommunale elve jf. pkt. 2. En brugsret kan herefter tildeles en juridisk person, der måtte ønske at købe den fulde rettighed til at opbygge et erhverv for betalingsfiskeri til en given elv.

Jf. den økonomiske analyse fastsættes en merbetaling til de kommunale elve efter udbud og efterspørgsel – det skal derfor sikres at der ved tildeling af en brugsret fastsættes en betaling til kommunen som tilsvarende den de måtte have opnået ved at administrere fiskeriet selv.

Ifølge den gældende lovgivning for fiskeri efter fjeldørred har herboende lov til at opstille garn indtil 150 meter fra elvens udløb. Såfremt der skal opbygges et eksklusivt varemærke er det nødvendigt at denne grænse kan udvides til et område svarende til fjeldørredens vandringsradius.

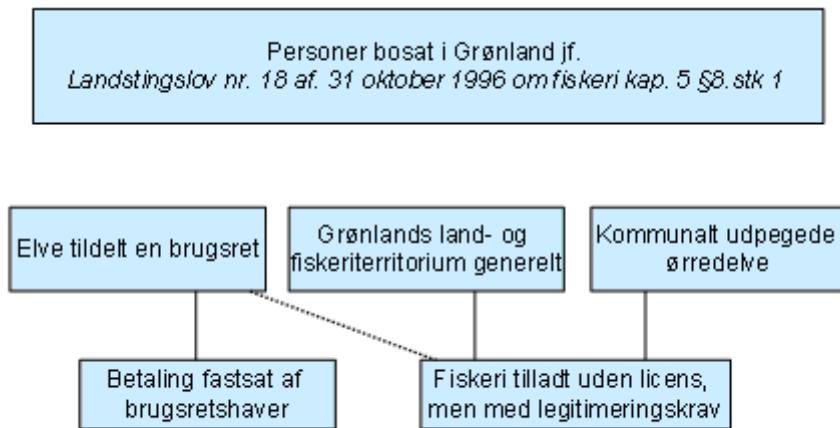
I henhold til denne ændring medfører det at lokale vil kunne begrænses i garnfiskeri i et større område end tidligere.

Ikke-erhvervsmæssigt fiskeri med håndredskaber i selve elven tilfalder i udgangspunktet alene brugsrettighedshaveren og enhver, uanset bopæl, skal opnå tillades til fiskeri fra denne. Dog vil der i en høringsproces bliver taget højde for lokales interesser således at personer med særlig tilknytning (traditionel sommerfangststed, generationslang hævd, personer bosat i umiddelbar nærhed, etc.) skal kunne tillades at fiske med håndredskaber i elven. Kommunen skal i forbindelse med fastsættelse af en betaling for en brugsret modregne evt. klausuler.

Ændringer for betalingsfiskere kontra herboende

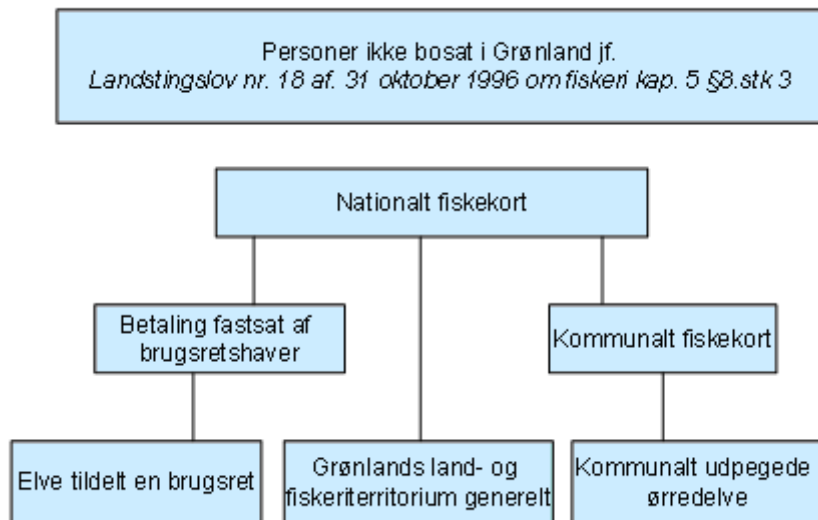
Nedenstående skematiske oversigt viser henholdsvis reguleringen for herboende samt betalingsfiskere.

Jf. arbejdsgruppens kommissorium har det været hensigten at udarbejde et tiltag som i bedste omfang ikke medfører forringelser i rettighederne for herboende i forhold til tidligere. Som det fremgår af fig. 1 er det således kun elve hvor kommunen/landsstyret har tildelt en aktør en brugsret hvor der kan forekomme begrænsninger for lokale. Der skal dog ved behandlingen af en ansøgning om en brugsret tages hensyn til dette og der skal kunne give mulighed for at en rettighed kan tildeles med en klausul om at personer med særlig tilknytning til den givne elv forsat skal kunne fiske efter nærmere bestemte regler. Brugsrettens værdi skal derfor kunne reguleres i forhold til graden af egenret.

Figur 3: organisationsdiagram gældende for herboende med ændringerne i forhold til de 3 nye kategorier

For betalingsfiskere i Grønland kræves der uanset valg af fiskeform og lokalitet et nationalt fiskekort. Dette giver i sig selv ret til fiskeri på hele Grønlands land- og fiskeriterritorium, med undtag af de kommunalt udpegede ørredelve samt elve hvor der er tildelt brugsret.

Figur 4: Organisationsdiagram gældende for betalingsfiskeri i Grønland med de 3 nye kategorier.